

MŪSŲ LIETUVA

NR 27 (1353) XXVI. 1974 M. LIEPOS - JULHO 4 D. 27 D. 70 centavų
K. Ipatindiba, 20 Caixa Postal 4421 01000 São Paulo, ESP Tel. 273 - 03-38

PASAULYJE

A A
JUÁN DOMINGO PERÓN

Buenos Aires, Argentina. Po poros savačių sunkesnės širdies, inkstų ir kitų negalavimų mirė Argentinos prezidentas Peronas. Jo vietą tuojau pat perėmė jo žmona sabelita Estela Martinez de Peron. Politikų ir didžiosios pasaulio spaudos akyse velionis buvo didelių gabumų vyras ne kraštui gerai valdyti, o didelėms minioms sužavėti. Tokia pažiūra atrodo gana teisinga. Pirmą kartą jis pasirodė Argentinos politikoje ir valstybėje kaip fašistuojantis revoliucionierius 1943 m. Tada jis greit laimėjo ir kariuomenės ir darbininkijos simpatijas, greitai virtusias entuziastišku „bemarškinium“ jo garbinimu. Tą varguomenės ir darbininkijos pagarbą jis laimėjo išleisdamas darbininkams labai palankius įstatymus, atodarydamas nemokamas visas mokyklas ir universitetus. Čia jam ypač pasitarnavo žmona Evita, kuri švaistė milijonus varguomenei padėti.

O tačiau tas minių mylimas Peronas privedė kraštą prie bankroto. Visai nusmukdė ūkį, visą ekonomiką. Gelbėt kraštą iš ysiškos

suirutės šokosi kariuomenė, generolai, nuvertė Peroną, ištrėmė. Apsigyveno Ispanijoje. Bet per 18 metų generolai neįstengė praveisti kraštui reikalingas reformas ir pakelti žmonių gerovę. Todėl kilo maištai, streikai, kruvini susirėmimai, per kuriuos žuvo nemaža žmonių. Visą laiką Argentinoje buvę Perono šalininkai skelbė krašui, jog tik gražinus Peroną valdžion ateis argentiniečiams laimės dienos. Peronas sugrįžo. Rin kimus laimėjo didele balsu persvara. Pradėjo valdyti. Deja, žudynės ir streikai nesibaigė, infliacija viskiek didėjo. Peronas ėmė grasinti griežtomis bandomis partijos jaunimui, jei nesiliaus maištavęs. Pagaliau grasė pasitraukti iš prezidento vietos, jei jo sekėjai nesutaisys ir nenurims. Ir tie grasinimai nieko nepadėjo.

Peronas jau ilgesnį laiką negalvo. Ypač užsienio spauda dažnai skelbė jo ligas. Peronas ironiškai nekarta pasakė: „Tebūna ramūs mano priešai – mirti aš tikrai neužmiršiu“. Praėjusį pirmadienį jis ir mirė, nebesulaukęs vienybės ir ramybės nė savo paties partijos.

Didžiųjų žmonių ir klaidos yra didelės, kažkas yra pasakęs. Argentiniečių daugybė jo nuosirdžiai gailisi ir gedi, ir drauge bijos, kas dabar bus, jo netekus.

Sovietų Rusija

Po plačią Rusiją skraidydami, prez. Niksonas ir komunistų partijos sekretorius Brežnevas, galinčiausių šios Žemės valstybių vyrai posėdžiauja, tariasi, derisi, neva, norėdami užtikrinti pasauliui patvarią taiką. Rusiškai meškai rūpi, kad Amerika jai netrukdytų ramiai sau virškinti prarytąsias tautas ir todėl nori, kad Niksonas pripažintų dabartines Rytų Europos sienas nebepaliečiamomis, galūtinomis. Niksonas, be abejo, nori išgauti iš Brežnevo ko palankiausių sutarčių Amerikos ekonomikai ir saugumui, kad, grįžęs, turėtų kuo pasigirti visuomenei ir ypač kongresui su senatu, kurie rengiasi spręsti jo bylą rugpiūčio mėnesį, ar jį išmesti iš prezidentų, ar toliau palikti.

Ar Niksonas parduos Brežnevui milijonus laisvės trokštančių žmonių už Rusijos žadamas gėrybes, tai patirsime nelabai ilgai trukus, kai jis sugrįš namo.

TURKŲ SIMPATIJOS LIETUVAI IR LIETUVIAMS

Brazinskai nas juos plačiai žinomi kaip pabėgėliai iš nelemto kaimyno

Gegužės 26 dieną iš Trukijos grįžo Jungis Valaitis, Vliko viceministras, ir advokatė Elena Armanienė, kuri Prano ir Algirdo Brazinskių reikale artimai talkininkauja Lietuvos gen. konsului Anicetui Simučiu New Yorke. Grįžusieji buvo susitikę su Brazinskais, kurie yra laisvi ir saugioj vietoj. Abudu jaučiasi gerai ir nepaprastai laimingi, pagaliau išėję iš kalėjimo. Abu taip pat dėkingi visoms organizacijoms ir visiems lietuviams. Pats pasimatymas įvyko gražioj užmiesčio svetainėje, o vėliau tęsėsi pušynpanke, Turkijos gilumoje.

Grįžusieji taip pat matėsi Ankaroje su dviem parlamento amnestijos komisijos nariais ir kitais pareigūnais, kurie prisidėjo prie amnestijos įstatymo projekto pakeitimo ta prasme, kad jis liestu Brazinskius, o taip pat ir kitus užsieniečius. Visiems buvo pareikšta padėka Vliko, gen. konsulato ir visų lietuvių vardu.

Pasimatymas su vienu iš minėtų parlamento narių, kuris asmeniškai Brazinskius aplankė ka lėjime ir su visa byla buvo gerai susipažinęs, įvyko parlamento rūmuose, į kuriuos abu lietuvių atstovai buvo pakviesti pietų. Su šiuo parlamento nariu ir daugumos partijos dabartinėje vyriausybėje generaliniu sekretorium — padėjėju daug kalbėta apie Lie-

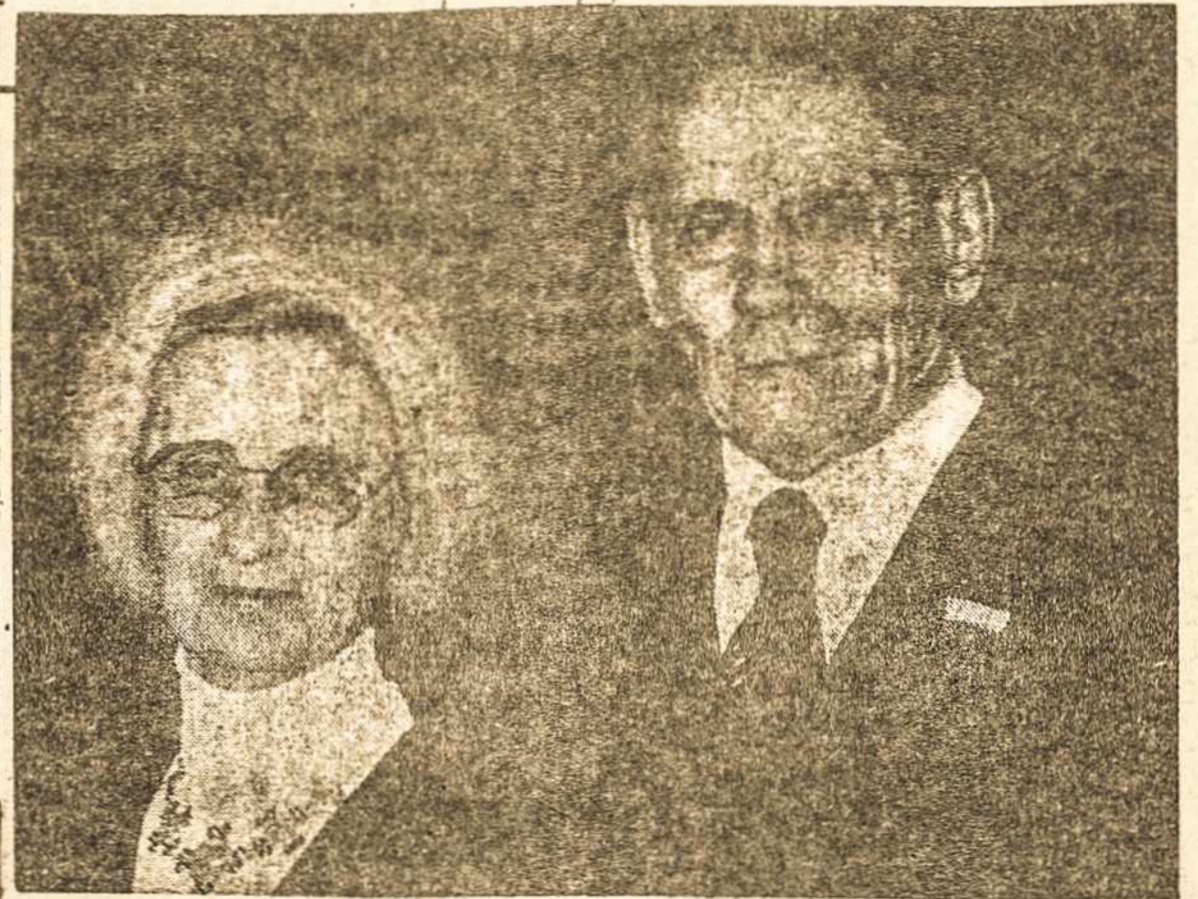
tuvos ir Turkijos istorijos bei ras nelaimės, apie Turkijos demokratiją, kuri dabar bendra ir, vadovaujama jaunesnes kartos žmonių, niekad nebūsiama keista į jokią kitą santvarką. Vis turkai, su kuriais teko kalbėtis, rodė Lietuvai ir lietuviams ištinu nuoširdumo ir padėties su pratimo.

„Tėvas ir sūnus...“ — plačiai žinomi, kaip pabėgėliai iš nelemto bendro Trukijos ir Lietuvos kaimyno.

Brazinskai Trukijoje jaučiasi gerai, tačiau norėtų būti tarp lietuvių. To norime ir mes. Tikime, kad tai įvyks netrukus. Kuriais keliais ir būdais paaiškės vėliau.

Daugiau kaip per trejus metus vyko kova. Prieš totalitarinę nužmogintą imperiją nelygioje kovoje laimėjo turkų demokratija, žmoniškumas ir Brazinskių pasiryžimas bei ištvermė.

Pačioje Trukijoje Brazinskių byla, galima sakyti, baigta, tačiau mums dar lieka pareiga atsilyginti abiom advokatam, kurie šią bylą vedė Čavdaro veikla ir pastangos buvo išimtinai veiksmingos. Lėšų šiam reikalui labai trūksta, tad nedelsdami ir nešykš tėdami siųskite savo aukas Tautos Fondo vardu, šiuo adresu: Tautos Fondas, 64 - 14 56th Rd., Maspeth, NY 113 78. (E.)

Sibiro kankinys Jonas Kreivėnas, kovo 16 ir 17 d., Philadelphijoje. Pa ir Delran, N. J., pasakojo savo šešioliką metų trukusius išgyvenimus Sibire. Į JAV jis atvyko š. m. sausio 20 d. Nuotr. K. Čikoto. Nuotr. K. Čikoto

LAISVAME PASAULYJE

Dr. Jurgis Wiltrakis išrinktas
chirurgų pirmininku

Amerikos vidaus (abdomal) specialistų chirurgų sąjunga buvo susirinkusi Las Vegas, Nevada, metiniam susirinkimui. Klinikiniuose svarstymuose turėjo paskaitą, kurią skaitė dr. Jurgis Wiltrakis, chirurgijos štabo Delnor ligoninėje St. Charles, Ill., ir "Community" ligoninės Geneva, Ill., narys. Susirinkimo metu dr. Wiltrakis buvo išrinktas tos sąjungos pirmininku. Sąjungai priklauso 10.000 chirurgų, dirbančių vidaus chirurgijos specialybėje JAV-bėse ir Kanadoje.

Dr. Wiltrakis yra lietuvių sūnus, gimęs Boston Mass., augęs Chicagoje. Antrame pasauliniame kare dr. Wiltrakis pulkininko laipsniu tarnavo vyriausiu gydytoju kariuomenės ligoninėse Australijoje ir Naujojoje Gvinėjoje. Po karo vadovavo Illinois valstybės ligoninėms Alton ir Peoria miestuose. Vėliau buvo Illinois valstybės viešųjų labdarinių ligoninių vyriausio gydytojo padėjėjas. Dr. Wiltrakis yra ilgus metus dėstęs Chi-

šiemet sukanka 70 metų nuo lietuviškos spaudos gražinimo Lietuvoje. 1865 m. buvo lietuviams uždrausta spausdinti ir turėti savąją spaudą. Taip sukautyta Lietuvos gyvenimą Rusijos caro valdžia išlaikė 40 metų. Kova buvo sunki ir kraujuota. Tačiau rusai lietuviškų knygų skaitymo nebegalėjo sustabdyti, jie buvo priversti tą uždraudimą 1904 m. gegužės 5 d. atšaukti.

Vladas Mingėla, kurio spaudos darbuotei suėjo 50 metų. Pastaruoju metu jis išleisdino knygą "Medinis Dievas"

23.000 DOL. ROMANAMS

Rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė šiemet laimėjo XXIII "Draugo" romano konkursą "Naujųjų metų istorija". Taip dienraščio "Draugo" iniciatyva ir gausių mecenatų nesibagliančiomis aukomis lietuviai rašytojai iki šiol už premijuotus romanus jau yra gavę \$23.000. Atrodo, kad mecenatų dar ilgai bus, nes kitiems metams tūkstantinę pažadėjo žurn. Z. Umbražiūnas, sekdamas šiemetinių mecenatų M. ir inž. A. Rudžių bei visos eilės buvusiųjų pavyzdžiu. Svarbu, kad ir ateityje atsirastų rašytojų, kurie parašytų premijos vertus romanus. B. Pūkelevičiūtė, puikiai užsirekomendavusi ankstyvesnėmis knygomis, skaitytojų yra mėgstama, jos knygos gaudomos. Nedidelis, vos 183 psl. jos romanas "Naujųjų metų istorija", įrištas į kietus viršelius, paimtas į rankas, daro malonų išpūdį. Kaikas jį spėjo perskaityti per porą vakarų, su knyga grįžė iš premijos įteikimo iškilmių pušiau pripildytoje Marijos Augš. Mokyklos salėje. Visiems ypač malonų išpūdį buvo palikusi laureatės kalba, kuria ji aiškiai ir ryškiai pabrėžė savo, laisvėje gyvenančios rašytojos, principingumą ir pavyzdžiais iškėlė raidės galią. Aktoriai Z. Visockienė ir Vyta. Juodka, skaitę ištrauką iš premijuoto romano, taip pat R. Babicko vadovaujamas Klevelando vyrų oktetas su sol. I. Grigaliūnaitė sudarė gražios šventės nu-garkauj. B. Pūkelevičiūtės laimėjimu džiaugiasi visi lietuviškos knygos mylėtojai.

Dr. Jurgis ir Margareta Wiltrakiai chirurgiją Loyolos medicinos mokykloje. Taip pat jis yra Amerikos ir tarptautinės kolegijų medikų ir chirurgų draugijos narys. Šiuo metu dr. J. Wiltrakis yra Illinois valstybės Kane apylinkės medicinos draugijos pirmininkas.

PRANO NAUJOKAIČIO "Lietuvių literatūros istorijos" I tomas jau atspausdintas ir įrištas į kietus viršelius. Spaudos darbus atliko Tėvų pranciškonų spaustuve Brooklyne. Knyga, turinti 606 psl., pradedama Mažvydu ir baigiama Maironiu. Jos kaina — \$10. Leidėjas — JAV LB Kultūros Fondas.

PAVERGTOJ LIETUVOJ

CHIRURGŲ EKSPERIMENTAI

Vilniaus universiteto širdies ir kraujagyslių chirurgijos laboratorijoje jieškoma priemonių, kurios padėtų įveikti organizmo gynybines jėgas, atmetančias žmogaus kūnan persodintą svetimą organą. Kasos persodinimo problemas tiria Marijus Gutauskas, kepenų — Dalia Triponienė, inkstų — Balys Dainys, o Daurmantas Kavoliūnas bando dirbtinius širdies skilvelius. Chirurgas B. Dainys ypač yra susidomėjęs inkstų morfologiniais pakitimais. Jam pavyko nustatyti, kad atmetamo inksto didėja tūris ir tankis, mažėja kraujotaka. Kol šias žymes pavyksta nustatyti, kova su imunologiniu procesu jau būna pavėluota. Jam kilo mintis šiam tikslui panaudoti ultragarso, kurio trumpos akustinės bangos atspindi nevienodo tankio paviršių. Gavęs prof. A. Marcinkevičiaus pritarimą šiai idėjai, B. Dainys talkon pasikvietė naujoves mėgstantį inžinierių Juozą Rapalį. Toks ultragarso aparatas buvo sukurtas 1969 m. Jo ekrane matoma kreivė, kurią specialiai fotokamera perkelia popieriui, atspindi persodinto inksto morfologines savybes, atskleidama inksto veiklos nukrypimus. Toks išspėjimas suteikia galimybę laiku pasipriešinti persodinto organo atmetimui. Šiuo metu naujasis ultragarso aparatas naudojamas tik bandymuose su gyvuliais, bet tikimasi, kad jį netrukus bus galima pritaikyti klinikoje.

TARPTAUTINĖ TEATRO DIENA. Vilniaus aktorių namuose buvo paminėta jaunųjų atlikėjų koncertu. Dviejų dalių renginyje dalyvavo

ADELAIDES LIETUVIAI turi dvi savaitgalio mokyklas — Australijos Lietuvių Bendruomenės ir Sv. Kazimiero parapijos. Pirmoji veikia Lietuvių Namuose, antroji — parapijos patalpose. Naujuosius mokslo metus abi mokyklos pradėjo bendromis pamaldomis Sv. Kazimiero bažnyčioje.

JAV LB SVIETIMO TARYBA išleido spalvotą Lietuvos žemėlapi, sudaryta kartografo J. Andriaus, kuriam talkino patarėjų kolektyvas. "Rand and McNally" leidykloje Čikagoje atspausdintas žemėlapis yra 150 cm ilgio ir 120 cm pločio su išryškintomis augštumomis iki 100 metrų. Žemėlapyje pažymėtos dvejopos Lietuvos sienos — etnografinės ir dabartinės, okupuotos Sovietų Sąjungos. Leidėjai žemėlapi pirmiausia skiria lituanistinėms mokykloms, bet jis taip pat bus gražus bei vertingas dalykas ir privačiose lietuvių rezidencijose. Žemėlapi kaina be lazdu, sulankstytas voke arba susuktas — \$15; su lazdomis, nepaklijuotas drobe — \$20; paklijuotas drobe — \$35; paklijuotas drobe, spyruokle įtraukiamas į metalinį kiautą — \$50. Užsisakyti galima JAV LB švietimo taryboje, kreipiantis į R. Kosmoną, 7209 So. Mozart Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Užsakymų prašoma neuždelsti, nes žemėlapis išleistas nedideliu tiražu.

Lietuvai skirti pašto ženklai

Klaipėdos dramos teatro aktoriai H. Andriukonis ir R. Sakalaitė, Šiaulių dramos teatro — R. Vinciušas, Vilniaus dramos teatro — R. Arbačiauskaitė ir R. Ramanauskas, Vilniaus operoje dainuojantis konservatorijos III kurso tenoras A. Čiplies, baletų šokėja J. Biliūnaitė, Kauno muzikinio teatro solistai J. Bukauskaitė ir M. Rekys Prie jų su veikalų ištraukomis prisijungė ir Vilniaus rusų dramos teatro aktoriai. Tačiau bendžiausio dėmesio susilaukė Vilniaus jaunimo teatro humoristiniai filmai apie "Aktoriaus dieną" ir spektaklio "Mes, džiazas ir vaiduokliai" pastatymą.

V. Kst

BOSTONIEČIŲ KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kūriniai susilaukia vis platesnio pripažinimo. Jo diriguojamas Arlington-Belmont rinktinis choro ansamblis Arlington bibliotekoje lietuviškai padainavo dainas — "Esi dangau", "Beržas", "Lietuvos takeliai", "Jau saulute leidos", "Gintarėlis" ir "Žvangučiai". Tų pačių dainų programa buvo pakartota ir Congregational šventovės salėje. Berklee muzikos mokyklos salėje buvo atliktas kompoz. J. Kacinsko septetas klarnetui, fagotui, valtornei, smuikui, violai, violončelei ir fortepijonui. Siame koncerte dalyvavo ir pianistas dr. Vytenis M. Vasyliūnas.

LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIJA slaptu narių balsavimu savo gretas papildė Eduardu Cinzu, Viktorija Skrupskelyte ir Zenta Tenisonaite. Belgijoje gyvenantis E. Cinzas jau yra laimėjęs LR Draugijos premiją už "Brolio Mykolo gatvę", parašęs romaną "Raudonojo arklio vasara", kuri šiemet išleis A. Mackaus Knygų Leidimo Fondas Čikagoje. Dr. V. Skrupskelytė, dėstanti literatūrą Ohio valstijoje Oberlino kolegijoje, yra pasižymėjusi recenziniais bei moksliniais straipsniais. Poetė Z. Tenisonaitė pripažinimo susilaukė ne tik už savo kūrybą, bet ir už nederlandų poezijos vertimus į lietuvių kalbą, lietuvių poezijos ir prozos vertimus į nederlandų kalbą. Kaip ir F. Cinzas, ji gyvena ir kuria Belgijoje.

DAŽNIAU VARTOKIME "IR", REČIAU "AR"

Aišku, čia ne kalbos skyrius, tad ir šiuos du žodelius ne kalbiniu požiūriu nagrinėsime. Jie abu geri ir vartotini, bet jų reikšmė skirtinga. Vienas jungia, o kitas skiria. Tad čia ir norėtume visiems priminti, kad visuomeninėje tautinėje ir socialinėje veikloje dažniau vartotume žodelį "ir", o kiek galima vengtume jam priešingo "ar". Taip elgdami, daug rečiau suklystume, daug teisingiau apie viską spręstume ir daugiau pasiektume. Deja, kiekvienas žmogus iš prigimties yra linkęs dažniau vartoti "ar", kartais visai užmiršdamas "ir".

Štai keli pavyzdžiai. Sutikę naują žmogų, mes tuoj savyje keliamo klausimus: ar jis geras, ar blogas; ar jis išmintingas, ar kvailas; ar juo galima pasitikėti, ar su juo reikia būti labai atsargiam; ar jis bus mano draugas, ar priešas ir t.t. Taip pat nuolat spaudoje mirga klausimai: ar bendravimas su dabartine Lietuva yra girtinas, ar peiktinas; ar tėvai, leisdami vaikus į jaunimo stovyklą Lietuvoje, gerai daro, ar blogai; ar važiuoti į Vilnių studijuoti, ar ne; ar eiti iš Lietuvos atvykusių solistų koncertus, ar jų vengti. Ar labiau reikėtų remti Vliką, ar Altą, ar Bendruomenę. Ar yra geresni skautai, ar ateitininkai. Šitokių alternatyviškų klausimų eilę būtų galima dar ilgai tęsti, ir tikrai savo kasdieniniame gyvenime mes juos tęsiame be pabaigos.

Žinoma, į tuos klausimus kiekvienas tuoj duos "neklaidingą" atsakymą, vieną alternatyvos pusę teigdamas, o kitą neigdamas. Kitaip galvojantį laikys neišmanėliu. Bet greičiausiai neišmanėlis bus jis pats. Buvęs Jungtinių Tautų sekretorius Dag Hammarskjöld 1960 m. vienoje savo kalboje yra pasakęs: "Šių dienų pasaulis, kaip niekuomet pirmiau, yra suskildęs į dvi dalis, kurių kiekviena kitą laiko klaidos įsikūni-

jimu, o save — tiesos įsikūnijimu". Argi būtų galima tai paneigti? Tai yra karti tiesa. Be abejo, kiekviena minėta dalis klysta, bet nežino, kad klysta. Tai galima pasakyti apie kiekvieną žmogų.

Ir kiekvienas žmogus, ir visas pasaulis nėra nei juodas, nei baltas, bet juodos ir baltos spalvos mišinys — pilkas. Kiekvienas žmogus nėra nei velnias, nei angelas, bet jame kartais pasireiškia tai vieno, tai kito ypatybės. Apie įvairius reiškinius mes sprendžiame per greitai, neturėdami pakankamai informacijų ar duomenų. Ką nors į padanges iškelti arba su purvais sumaišyti visuomet yra klaida. Nė vienas žmogus, nė vienas jo veiksmas nėra tobulas, bet ir atrodančiame netobuliausiame dalyke visuomet yra daugiau ar mažiau gėrio, grožio ir tiesos priemaišų.

Iš to, kas čia pasakyta, būtų labai klaidinga daryti išvadą, kad aš niekad apie nieką negaliu spręsti nei savo nuomonės pareikšti, nes visuomet galiu suklysti. Mes galime ir turime spręsti, turime turėti savo nuomonę, bet niekad negalvoti, kad mūsų nuomonė yra vienintelė teisinga, kad mes turime neklaidingumo dovaną, kad visi, kitaip manantieji, klysta. Visuose sprendimuose reikia daug išminties, atsargumo ir tolerancijos.

Kultūringos diskusijos yra labai naudingos. Jos padeda daug dalykų išsiaiškinti. Padeda ne vienam ir savo nuomonę pakeisti. Kai kas labai klaidingai galvoja, kad keisti savo nuomonę yra negarbinga. Tai labai klaidingas galvojimas tų minėtų "neklaidingų" užsispyrėlių, kurie nemato ir nenori matyti tiesos, nes save laiko tiesos įsikūnijimu. Reikia labai apgailestauti, kad mūsų spaudoje labai retai tepasirodo kultūringos diskusijos. Dažniausiai tai yra tik

kito nuomonės visiškas smerkimas ir niekinimas, nepateikiant net jokių protingų argumentų. Dažniausiai tokie asmenys savo pavardės visiškai nedrįsta pasirašyti arba pasirašo niekam nežinomais slapyvardžiais. Tai yra žema ir negarbinga. Tikrai mūsų spaudoje lygis pakiltų, jei redaktoriai atsakytų dėti tokius anoniminius kitų užsipuldinėjimus ir šmeižtus.

Praktika rodo, kad mums kultūringai diskutuoti ir pagerbti kito nuomonę bus labai sunku išmokti. Vis dėlto reikėtų stengtis. Išmeskime iš galvos tą klaidingą įsitikinimą, kad gali būti teisinga tik viena ar kita nuomonė. Ne, gali būti teisinga ir viena, ir kita. Tai dažnai priklauso nuo to, kokių požiūrių į vieną ar kitą dalyką žvelg

Tikrai jau būtų pats laikas mums visiems susiprasti ir pakeisti savo galvosena bei netinkamus veiklos metodus. Kai kurie save laiko dideliais visuomenės veikėjais dėl to, kad visą savo energiją sueikvoja. Ieškodami lietuvių visuomenėje visokių įsivaizduotų agentų ir parsidavėlių. O tokiais jie laiko kaip tik tuos, kurie vienu kitu klausimu yra kitokios nuomonės. Jie šmeižia juos spaudoje, stengiasi išstumti iš bet kurios lietuviškos veiklos, vengia kaip raupsuotųjų. Tokie naivūs piliečiai turėtų bent kartą suprasti, kad jeigu mūsų visuomenėje yra tų "parsidavusių prieš agentų", tai jie yra užsidėję tokias kaukes, kad niekas neįtarti neįtaria, kad jie tokie būtų. Jeigu mes būsime vieningi ir nekovosime vieni prieš kitus, tai tokie agentai mums nieko nepakenks. Daugiausia mums kenkia, o priešui padeda kaip tiek tie nelaimingieji "raganų medžiotojai". Turėtų jie daugiau pažvelgti į save, o kitus palikti ramybėje. Tai būtų didžiausias jų pasitarnavimas lietuvybei.

JUOZAS VAIŠNYS. \ J

Skaitome LKB Kronikose apie Lietuvos kunigus, kurie drįsta skelbti Dievo žodį ir eiti už tai į kalėjimus. Rečiau tokios žinios ateina iš Rusijos. Bet vieną tokią kunigą plačiai aprašė N. Y. Times korespondentas Maskvoje Hedrick Smith (geg. 9).

Maskvos slėmės rytuose yra nedidelė Sv. Nikolajaus bažnyčia. Ją aptarnauja pravoslavų kunigas Dmitri Dudko, jau per penkias dešimtis metų amžiaus, plačiaveidis, žemas, kresnas.

Jo bažnyčia per paskutinius dvejus trejus metus sutraukia 500-600 žmonių, ypačiai intelektualų. Čia lankosi ir Solženicynas ir kitas disidentas, dabar jau atsідūręs Vakaruose, Vladimir Maksimovas. Daugeilis lankytojų yra trečios, ketvirtos dešimties metų. Kiti atsineša portfeliuose rekorderius.

Dudko kalba daugiausia moralės temom — apie dvasinį

KRISTUS DABAR YRA NUKRYŽIUOTAS RUSIJOJE —

— kalbėjo pravoslavų kunigas Maskvoje

suaukinti per paskutinį pusimtį metų, kada imta tolintis nuo tikėjimo. "Augant technologijai, tuo pačiu metu menkėja dvasinis gyvenimas", kalbėjo jis š. m. kovo 21. "Mano akyse tai didelis pavojus. Geriausi protai prieina išvada, kad mes patys save sunaikinsime, jei toliau taip eis". Nevengia Dudko priminti apie koncentracijos lagerius, apie bauginimo priemones dvasinei vyresnybei.

Šalia pamokslų kunigas Dudko ėmėsi atsakinėti į paklausimus. Vienam pokalby jį paklausė apie tikėjimą šiandieninėje Rusijoje. "Religiniu požiūriu — atsakė jis — Rusija yra dabar Kalvarijos, ir Kristus yra nukryžiuotas Rusijoje". O kai jį klausė, kada buvo geriausi Rusijoje laikai Bažnyčiai, jis kalbėjo: "Dabar, kada ji yra

ant kryžiaus".

Kai vienas paklausėjas pasakė, kad jam esanti gėda dalyvauti Bažnyčioje, kurios hierarchija tereiškia vyriausybės nuomonės, kunigas atsakė: "Jūs matote dabartinių dvasininkų klaidas ir rodote pirštą į patį patriarchą. Bet ar jūs žinote, kad jūs žiūrite tik iš vienos pusės? Kas kitas yra tokioje priespaudoje kaip patriarchas? Sako, jis yra apsodintas tūkstančio šnipų. Jis saugomas ir klausomas visų (saugumo) organų".

Kovo mėn. vienas lyg ir provokavo: ar jūs prisipažįstate, kad jūs nemylite savo krašto ir jo žmonių? Kunigas nustebino susitinkusius atsakymu: "Jūs tur būt, norite pasakyti paprasčiausiai, kad aš esu antisovietinis. Tai būtų lengviau sudary-

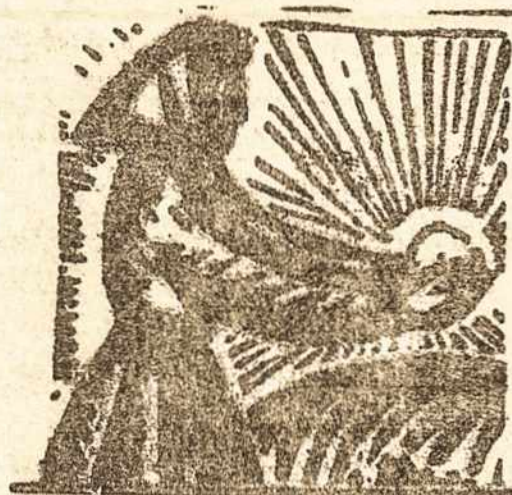
ti bylą ir įkisti mane į kalėjimą. Jūs klystate. Aš myliu savo kraštą ir jo žmones, ir man gaila tų, kurie yra paklydę. Man ypačiai gaila ateistų".

Balandžio vidury kažkas raštu parašė: "Tai, ką jūs kalbate, yra baisu. Niekas taip nėra lig šiol kalbėjęs, ir mes bijome, kad jūs būsite blogai suprastas".

Aš taip pat bijau to", atsakė Dmitri. "Tačiau jei aš būsiu blogai suprastas, tai tas nereiškia, kad aš turiu tylėti. Aš dirbu Dievo darbą".

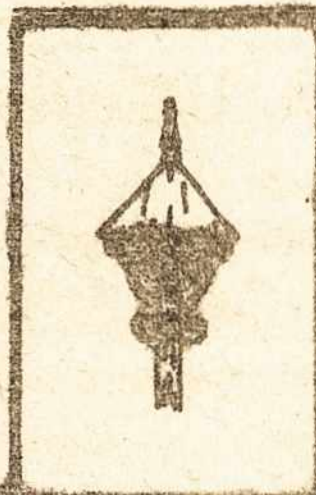
-o-

Tas nepaprastos drąsos kunigas, kaip rašo NYT korespondentas, kilęs iš valstiečių. Jis dalyvavo antrame pasauliniame kare. Po karo jis 1948 m. būdamas pirmae seminarijos kurse Maskvoje, buvo suimtas ir nubaustas aštuoneris su puse metų į priverčiamųjų darbų lagerį — slėmės Rusijoje — Komi respublikoje. Atlikęs

MOTERS PASAULIS

Šį skyrių redaguoja *Matina Kolišnikienė*.
Raštus ir pageidavimus siųsti R. Prof. Jono Ar-
ruda, 176, Perdizien, Šio Paulo, E.S.P. Telefon.
65-09-07.

Manau, jog visos su tuo sutinkame ar ne? Bet jei norim sėkmingiau auklėti vaikus, tai reikalingiausia yra ne reikalausti, kad jie stengtųsi, o pačios turim rimtai stengtis apvaldyti savo nervus

– Tam neturiu jėgų – sakote.
Labai, labai klystate.

Lengviau galima pagydyt nervus, negu tifa, ar skariatina. Nervingumą gydyti reikalinga taip pat, kaip reikalinga gydyti kitas ligas, nes nervingumas yra labai užkrečiantis.

Jei jūsų nervingumas yra tapęs chručiška liga, t.y. jeigu kone nuolatės jau tiesi nervinga, tai gydytojų kalba tariant, jūs nešate tos ligos mikrobus kitoms.

Užsimerkite ir valandėlę rimtai apie tai pagalvokite.

Kiekvieną kartą, kad situose rasinė tuose rasite eilutę taškelių, sustokit skaičiuoti ir pamastykite. Tai labai svarbu, jei norit turēt naudos iš tų straipsnių

Ar pamatėte, jog esate nervingumo „mikrobu nešiojota“? Jei taip, tai suprasite, kaip reikalinga ko greičiau gydytis.

O gal manote, kad mikrobu nešiojotas yra kas kitas? Gal koks su jumis gyvenantis giminė, ar vyras, ar vaikai? Kad jie jus užkrečia nervingumu? Tada dar svarbiau suimti rankon savo nervus nes tikrai ramumas galės pamažėle panaikinti kenksmingą tų „mikrobu“ veikimą.

Kaip ten bebūtų, jau šiandien pradėkit gydytis ir gydykitės toliau neatlaidžiai, skrupulingai, kaip imtumėte gydytojo prirašytus vaistus, jei sirgtumėte kita kuria liga.

Nervotumas išgydomas įvairiais būdais. Štai vienas iš lengvesniųjų, kuri galite pradėti tuojau pat.

RECEPTAS ŠIAI DIENAI (Savaitei)

Kiek kartų šiandieną pasijusite besinervinanti, prarandanti kant rybę, keletai sekundžių nutrauk savo darbą, užsiėmimą, pokalbį ir ramiai giliai keletą kartų pakvėpuok kaip tai daroma per gimnastikos pamokas, bet nemosykuodami rankomis.

Tęsinys 9 psl

MOTERIS -- DIDELĖ GALYBĖ

DIRVA

Emilija Čekienė

Kaip sena yra lietuvių tauta, taip sena ir lietuvių moterų veikla. Vyresnioji mūsų susipratusių moterų karta, nors nebuvo gausinga, bet gyvai visada atsiliepė į visus tautos reikalus su aiškiu lietuvių patriotės pareigingumu ir atsidavimu. Savo pastangomis ji išvarė gilią visuomeninio tautinio darbo vagą, o laikas ir tautos istorinis likimas visuomet nustatė jų darbų ir veiklos kryptį, metodus ir lietuvių moters reikšmę tautos gyvenime, primindamas, jog gyvenimas neša vis naujų pasiūlyvų vertybes, kurias lietuvių moteriai tenka perkainoti, atrinkti, kas tikrai vertinga, kas apgaulinga, išpėti gyvenimo kryžkelėse tikrąjį kelią, rasti atsparos dvasiai eiti kryptimis, kuriuos ugdo moters asmenybė, kelią, kuris padeda suderinti pareigas tautai, visuomenei, šeimai. Tokį kelią lietuvių moteris visais laikais matė organizacijoje.

Lietuvių tautos kančių laikais buvo ir yra kantri lietuviškos dvasios saugotoja. Nemažas tautiniai susipratusių moterų būrelis anuomet žadino lietuviškąją sąmonę į tautinį susipratimą. Daug jų kovojo dėl tautos išsivadavimo iš svetimųjų globos. Nestigo mūsų moterų ir nepriklausomybės kovotojų eilėse, o vėliau visomis savo dvasios galiomis įsitraukė į tautos ir valstybės kūrybinį darbą. Ypač kultūros srityje jų įnašas buvo vertingas ir svarus.

Lietuvių tautos istorijoje nerastume laikotarpio, kuriame nebūtų lietuvių moters įnašo ir vardo. Įsigilinus į mūsų teises ir pareigas nesunku pamatyti, kad moterų rankose yra didelė galybė. Moters auklėtojos, pedagoginiam ir kultūriniam gyvenime dalyvaudamos, gali pakreipti jau našias kartas pageidaujama kryptimi. Moteris maitintoja, gamintoja, šeimos

biudžeto tvarkytoja, per jos rankas ir jos nuožūra didžioji dalis pinigų išleidžiama. Supirkinėdamos prekes moterys gali laisvai boikotuoti prekes iš agresingųjų valstybių.

Politinės ir socialinės aistros, kurios kartais išsiūbuoja įvairių visuomenės sluoksnių tarpe, gali būti išlygintos žmoniško, nuoširdaus objektyvumo įtaka moterų dėka, nes joms yra svetimas politinių kovų bei aistrų pasireiškimas. Jos darniai gali išryškinti ir suprasti gerąsias žmogaus ypatybes ir vertinti paprasto žmoniškumo ir teisingumo mastu.

Moteris, kaip minėjau, yra didelė galybė, bet ji kartu yra ir didelio humaniškumo bei kančios simbolis. Pirmiausia tik moterį prislegia gyvenamojo laikotarpio krašto sunkenybės: karai, politiniai ekonominiai sukrėtimai, skurdas, moralinio nuosmūgio blogybės. Ji, būdama jautresnė prigim-

ties, giliau pergyvena, bet nepasiduoda apatijai, nes sunkėjančios gyvenimo sąlygos, didėjanti pavojai kartu auklėja jos atsparumą, stiprina fizinius ir dvasinius, nes gi tik moters nuotaika pirmiausia nuteikia šeimą ir visą aplinką. Savo dvasios stiprybėje ji slepia didelį skausmą nuolat ramindama kitus šeimos narius bei artimuosius.

Moters charakterio visi tyrinėtojai, filosofai, psichologai laiko ją labai šakotu. Moteris jautri, į viską greit reaguoja, jaučia stoką gilaus mąstymo, logikos, mažiau fantazijos, tačiau intuicijos dėka ji daug realesnė už vyrą. Nujautimas moteryje taip pat yra didelė jėga, rodanti jos užsimojimams teisingą kryptį. Tačiau, kiekvienos kartos lietuvių moteris nelieka ta pati, kaip skiriasi ir jos gyvenimo sąlygos bei veiklos galimybės įvairiuose kraštuose.

PIEŠEIMOS ŽIDINIO

NERVAI NERVAI

Gatvė. Du berniukai traukia mokyklą. Kalbasi, jog norėtų ketvirtadienį išeiti kur nors toliau pasivaikščioti. Būtų labai malonu, bet reikia mamų leidimo.

Paulius: Man tai ne problema. Mama leidžia eiti, kur noriu, kad tik nepareičiau vėlai. O tavo?

Petrukas: Mano mama? Žinai, kaip yra... Šiandien negaliu jai apie tai nė užsiminti. Jos nervai yra išlipę ant odos paviršiaus.

Tai tikras pokalbis, neišgalvotas.

Galim prisipažinti: jei kartais viskas eina kreivai aplink mus, tai dažniausiai yra todėl, kad mus pa-

vergė nervai.

Taip, taip. Randam pasiteisinimą. Nuovargis. Darbai. Rūpesčiai dėl rytojaus, šimtai mažų reikalėlių, jau nekalbant apie didžiuosius.

Ir taip dažnai dažnai nervai valdo mūsų namus. Ir tada: nekantumas, nuolatiniai šūkaliojimai, užrėkimai, kartais (prisipažinkim visai patylom) niuksai, antausiai, rykštės ar diržas.

Vargšėlės mes... Tartum motinai nereiktų paklausti nei širdies, o tik savo nervų, nors tie yra blogiausi patarėjai, atsakingi už daugelį mūsų nepasisekimų ir kentėjimų.

Trečios kartos Amerikos lietuvių B. Jerome, gražiai lietuviškai kalbanti, tvarko informacijos reikalus J. Mackevičiaus taupymo bendrovėje Chicagoje.

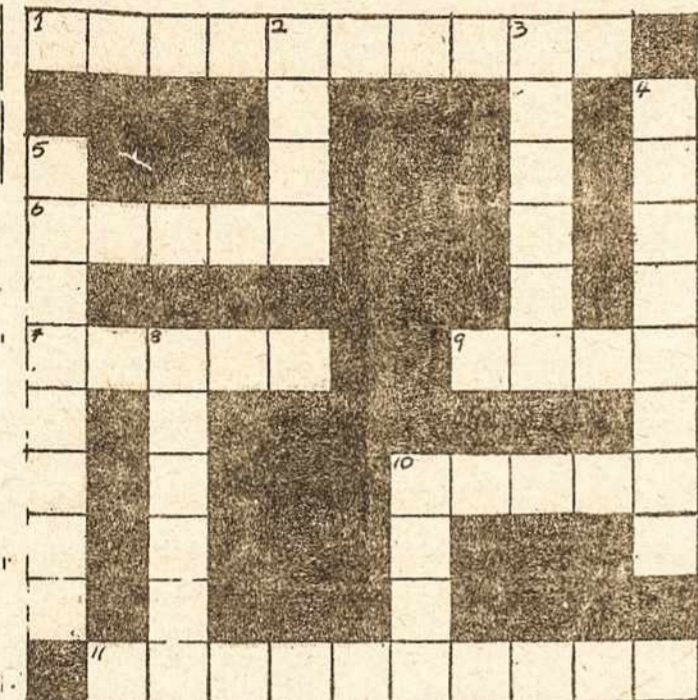
Eug. Būtėno nuotrauka

Jaunystės Aidas

GALVOSŪKIS

Nr. 31

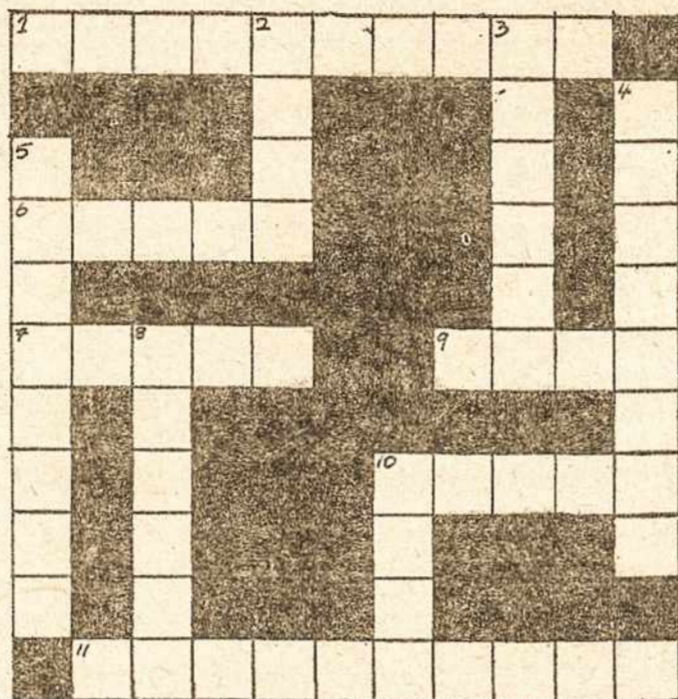
Gulsčiai: 1. Rūgčių kirtimo laikas. 6. Vyro vardas. 7. Moters vardas. 9. Naftos miestas S. Sajungoje. 10. Avalynės. 11. Poezijos kūrinys.

Statmenai: 2. Vežimo dalis. 3. Organas, paskelbęs nepriklausomybę. 4. Mažas kvadratis. 5. Sergančiųjų buveinė. 8. Kariuomenės raiteliai. 10. Teismo procesas.

Gulsčiai: 1. Rugsėjis. 6. Ignas. 7. (Onu-
Gulsčiai: 1. Rugsėjis. 6. Ignas. 7. (Onu-
Statmenai: 2. Ašis. 3. Taryba. 4. Langus.
Statmenai: 2. Ašis. 3. Taryba. 4. Langus.
Statmenai: 2. Ašis. 3. Taryba. 4. Langus.

GALVOSŪKIS

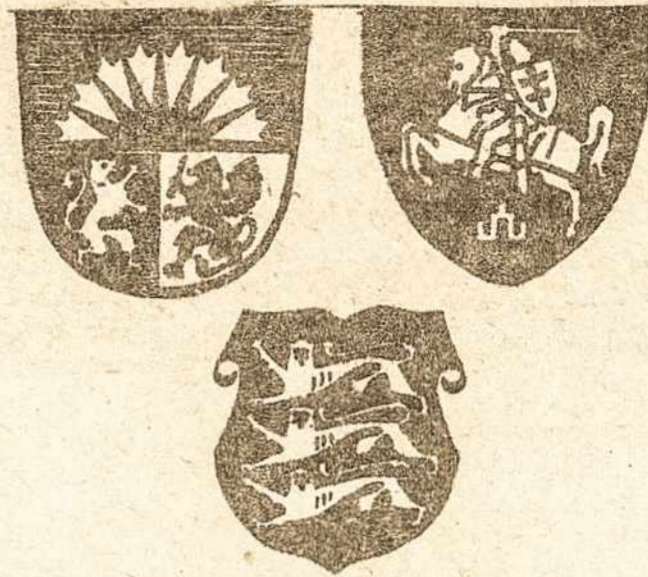
Nr. 32

Gulsčiai: 1. Muzikos perdavimo įtisas. 6. Žmogus, kaip individas. 7. Išėstas metalas. 9. Dalyko turinys. 10. Smilktis. 11. Driežo rūšis.

Statmenai: 2. Viena š. Amerikos valstybių. 3. Planeta. 4. Duriantis krūmas. 5. Lokomotyvas. 8. Pavargėlis. 10. Lietuviška gėlė.

Gulsčiai: 1. Radiograma. 6. Asmuo. 7. Vela. 9. Esmė. 10. Rūktis. 11. Salamandra.
Statmenai: 2. Ohio. 3. Marsas. 4. Erškė-
Statmenai: 2. Ohio. 3. Marsas. 4. Erškė-
Statmenai: 2. Ohio. 3. Marsas. 4. Erškė-

EXPOSIÇÃO DOS PAÍSES BÁLTICOS 74

PRAÇA ROOSEVELT, SALÃO PORTINARI, SÃO PAULO, 19/07 – 28/07, 16:30 – 22:00 hs, 14:00 – 22:00 hs aos domingos e sábados – Programas especiais todos os dias às 20 hs.

ABERTURA às 19 hs, dia 19; ENCERRAMENTO dia 28, às 21 hs.

ARTE FOLCLÓRICA, MÚSICA, DANÇAS, HISTÓRIA, CANÇÕES, CULTURA, BELAS ARTES, ATIVIDADES, INFORMAÇÕES.

Vladas MOZORIŪNAS

LEGENDA APIE VIENIŪS PIELI

II DALIS

Vytauto BANIO pieš.

— Leisk, šviesusis kunigaikšti,
Savo norą tau pareikšti.
Noriu aš patsai iširti,
Ar tikrai man lemta mirti,
Ar žyniai teisybę sako,
Kad lemtis tokia man teko.
Leisk paklaust seniausią žynį,
Kurs dievų mintis sužino,
Kurio lūpom kalba mirę
Praeitės išminčiai vyrai.
Bet jei atsakus klaidingus
Skelbs žynys neišmintingas,
Tai tada auka manoji
Bus ne ta, kurios ieškojo
Mūs dievai galingi, rūstūs,
Dėl kurios aš jaunas žūstu. —

Aikštę tyluma sukaustė.
Kunigaikštis liepė klausti.

Išdidžiai, kaip tinka kariui,
Šis jaunuolis žyniui tarė:
— Pasakyk, žyny seniausias,
Kur dievų apreiški valią,
Kas pasaulyje saldžiausias,

Kas lengviausias būti gali!
Pasakyk, žyny seniausias,
Kurs turi senolių galią,
Kas pasaulyje kiečiausias,
Pats kiečiausias būti gali! —

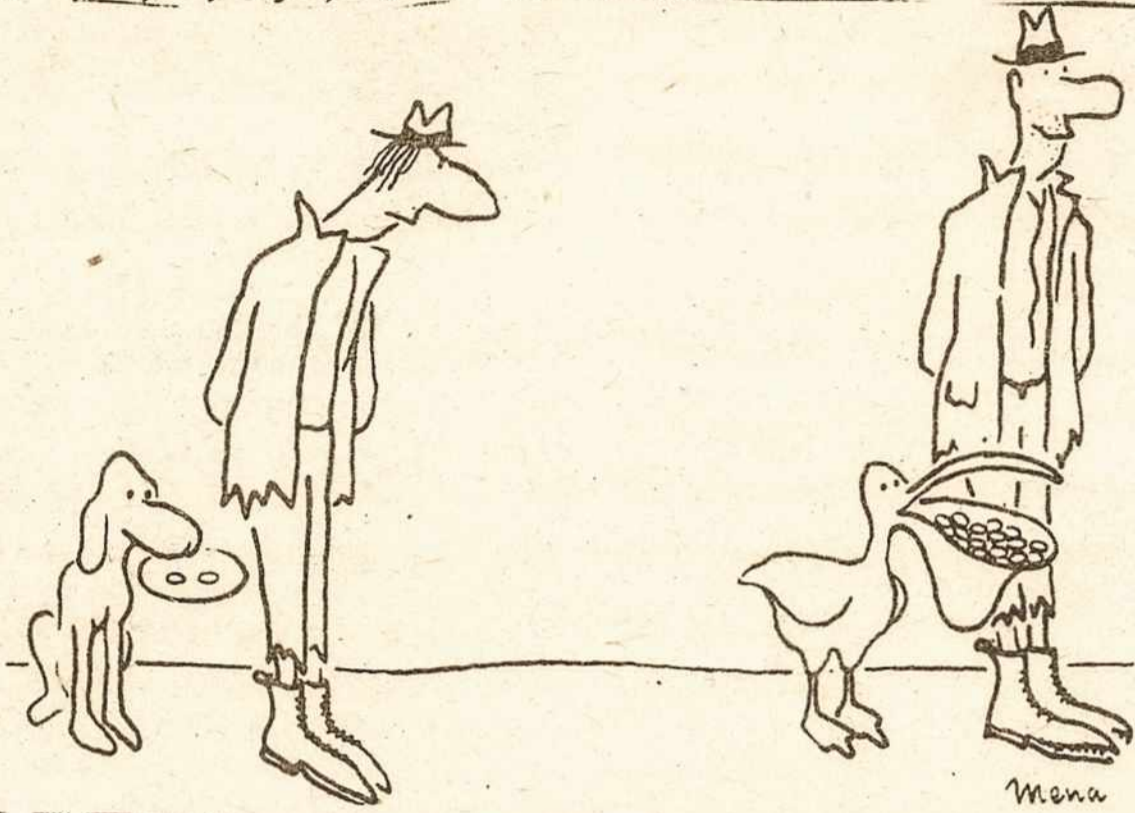

Neilgai senasis mąstė,
Kad atsakymus surastų:

Mūsų Lietuva Mažiesiems

Linksmiai!

Čikagoje įejęs į vieną barą policininkas klausia baro savininką:
 – Ar tu skambinai policijai?
 – Taip, aš. Salėje sėdi svečias, kuris nenori mokėti už gėrimus.
 – Kur jis yra?
 – Antras staliukas prie lango.
 Policininkas pasižiūrėjo į klientą, o gi tas – maždaug 120 kilogramų svorio, tikras milžinas. Kiek pagalvojęs policininkas sako savininkui:
 – Gerai, aš apmokėsiu jo sąskaitą.

tun kojas, ausis, akis, daug dantių ir vieną uodegą. Dantimis jis kanda kamynas irgi tun šunį, kuris per kando jų vaikui koją. Aš buvau nuėjęs jo aplankyti ir pagalvoju: "Tai gerai, kad tau įkando. Nereikia jį mokykla cėti". Tai tu yra nauda iš šunų."

Kaip ir šiais laikais

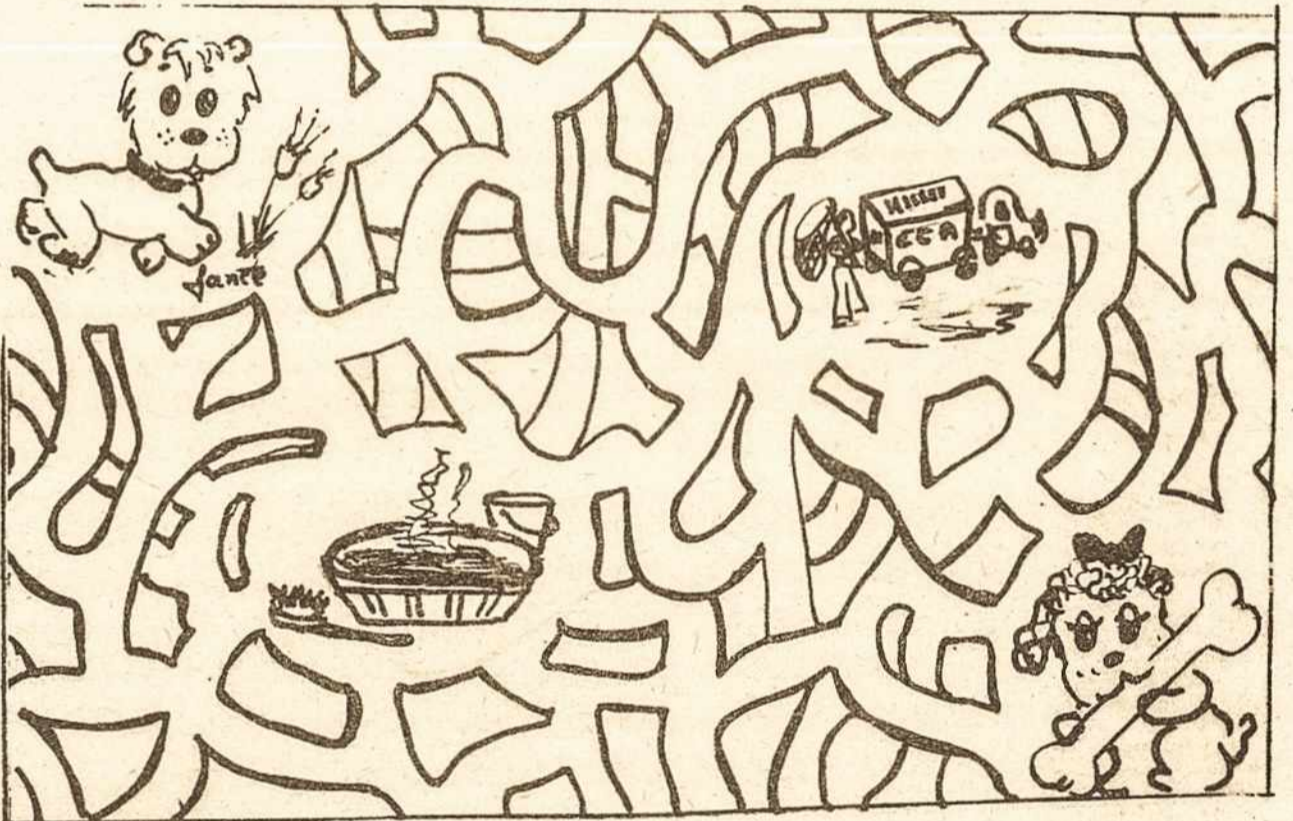
"Siandieną mūsų jaunimas mėgsta prabangą, jis yra blogai manierų, nerodo jokio respekto vyresniems ir mėgsta tuščiai ir peti žaidimų vietoje. Vaikai maži tyronai, bet ne namų tautai. Jie neatsistoja kai vyresnis namai namus jie priestariauams, kalba prieš žmones ir skanestus ir terorizuoja savo kytojus"

Sūties nauda

Klasėje buvo duotas mokiniams parašyti tautiškas dainas "Sūties nauda žmonėms". Berniukas parašė šitaip:

Sūo via plaukuotas gyvūtas. Jis

Tai panašu į mūsų laikus, bet taip kalbejo Atenuose Sokratas, penktame amžiuje prieš Kristų.

ŠUNIUKAS PUKIS SULAUKĖ GIMTADIENIO, IR JO SESUTĖ MĖTA NORI JAM PADOVANOTI DIDELĮ KAULĄ, BET PUKIS BIJO ŠUNGAUDŽIO „CARROCINHA“ IR TAIP PAT NEMĖGSTA MAUDYTIS. PADĖK PUKIUI LAIMINGAI PRIEITI PRIE JAM SKIRTOS DOVANĖLĖS. "AJUDE-O"
 Janete

Moksleivių ateitininkų stovykloje Wasagoj stovyklautojai mokosi lietuviškų dainų

IRUTĖ ir KESTUTIS

D. BASTYS

Literatūra ~ Dailė ~ Mokslas

LIETUVIŲ KALBAI PAAUKOTAS
GYVENIMAS

Stefanija Rūkienė

VERGIJOS

KRYŽKELIUOSE

VYZOS

Greit išmokau apsiulti ir atskirti, kuri vyža ir ant kurios kojos geriau tinka. Išverti vyžosna virvutes ir jas apsimataruoti ant kojų taip pat reikia mokėti. Blogai apsvyniosi, tai greit nusmuks. Praktikoje pasirodė, kad vyžos yra nestiprios ir tuojau suplyšta. Purvui bristi visai netinka, nes visą laiką reikia vaikščioti šlapiomis kojomis ir tampi įvairioms ligoms kandidatui. Tiek gerai, kad iš vyžų vanduo lengvai išbėga laukan. Vyžos geriau tinka žiemos metu, nes privyniojus daug gerų vilnonių autų, būna šilta. Caro laikais autų buvo pakankamai, bet dabar su jais kiek liūdniau, nes Sibire jų niekas nemėto. Čia darbininkų drabužiai lopas ant lopo ir pagaliau pagrindinės medžiagos nelieka nė žymės – tik lope skylė. Stinga skudurų. Maggotėms vartojama tam tikra žolė, su kuria

kuria ir pirtyse apsitrinama. Reikės kaip nors pasisiūti ar nusinerti kojines. Dabar jau visai suplyšusią lietuvišką kojine traukiu žemyn ir jos nuplyšusį galą vis įlenkiu vidun.

Čiuožk, vyže, per rugieną, tempkit rankelės storų lentų gremėzdiškus neštuvus rugių pėdų prikrautus

Kolchoze maža arklių, vežimų ir pakinkutų, bet užtai prisivežė pakankamą skaičių vergų. Jie viską nudirbs savo rankomis už tą plurzą, kurią gauna iš bendro katilo laikinai gyvybei išlaikyti.

Malinovkoje dirbdama aš sunėšiojau tris poras karninių vyžų. Trečioji pora visai suplyšo tolimame kulistane. Buvo rugsėjo 20 d. ir jau gerokai šalta – pradžia Sibiro žiemos. Baigus kūlę, kitus darbininkus išsiuntinėjo į kitas darbo vietas, o mus kelis paliko vietoje. Buvome pervargę ir alkani, nes mums sriubos jau niekas nevirė. Turėjome tenkintis tik sausos duonos grauželiu. Mano vyžotos kojos sniege šalo ir pradėjau visai nejausti pirštų.

Skaudžios ašaros riedėjo skruostais. Nutariau, kad ir kalėjime nebus blogiau. Tada nusiaviau vyžas, išsivėriau iš jų virvutes, nes čia ir virvagali sunku gauti, ir apsukusi nusivėdžiau vieną vyžą į vieną pusę, o kitą kiek galima toliau – kiton pusėn. Kitiems darbininkams girdint nusikeikiau ir pasakiau, kad tegu velniai nešioja tas vyžas, o aš jų daugiau nenešiosiu. Kalėjimo nebijau ir aš savo žodį tęsėsiu.

Tęsinys 8 psl.

Prof. dr. Prano Skardžiaus
75 metų sukakčiai

Prieš 75 metus, kada 1899 kovo 26 Panevėžio apskritys Subačiuje gimė Pranas Skardžius, Lietuvoj, pasak Antano Baranausko, buvo tamsu ir juoda tikraja šių žodžių prasme. Lietuvių spauda uždrausta. Mokyklos nutautinimo židiniai. Šamonejantis lietuvis pravardžiuojamas litvomanu. Bet kokia lietuviška pastanga baudžiama kalėjimu arba Sibiro tremtimi. A. Baranauskas dėstydamas lietuvių kalbą Kauno kunigų seminarijoje, 1870 išsiverčia lietuviškai vokiečių kalbininko Augusto Schleicherio parašyta lietuvių kalbos gramatiką ir pats 1875 parašo "Mokslą lietuviškos kalbos", bet dėl spaudos draudimo abiejų šių darbų negalėjo išspausdinti. Jo mokinys Kazimieras Jaučius apie 1885-92 taip pat parašo lietuvių kalbos gramatiką, kuri 1897 Estijos Tartu mieste lietuvių studentų tebuvo išspausdinta hektografu.

Apie 1897 Jonas Jablonskis, būsimasis rašomosios lietuvių kalbos kūrėjas, pataisė gyd. Petro Avizonio "Lietuvišką gramatikėlę", kuri 1899 pavasarį Tartu mieste buvo išleista studentų taip pat šapirografu. Tik 1901 Tilžėj pasirodė Petro Kriaušaičio (J. Jablonskio slapyvardis) jau spausdinta "Lietuviškos kalbos gramatika", nužymėjusi pagrindines rašomosios lietuvių kalbos kūrimo bei norminimo gaires. Bet tada Pr. Skardžius tebuvo pradėjęs tik trečiuosius savo vaikystės metus. Labai ribotos, tačiau lietuviškos laisvės vėjeliu jau padvelkė 1904 spaudos gražinimas ir 1905 revoliucijos atneštos lengvatos. 1918 lietuvių tautai sušvito ir nepriklausomybės saulė. Pr. Skardžius jau gali baigti lietuvišką Panevėžio gimnaziją, kur buvo pravardžiuojamas "Jablonskiu". Tai reiškė, kad lietuvių kalbą jis mokėjo šamoningiau bei geriau už savo draugus, o kai kada "sušimėdavu" ir su pačiais mo-

kytojais. Jam jau nebebuvo abejonių, ką studijuos 1923 rudenį atsidūręs Kaune: Lietuvos universitete pagrindinė studijų šaka pasirinko lietuvių kalbą, lyginamąją indoeuropiečių kalbotyrą ir lietuvių literatūrą. Čia buvo jo kalbininko lituanisto kelio pradžia.

Lietuvos universitete tada jis rado du profesorius lituanistus: kalbos praktiką Joną Jablonskį ir teoretiką Kazimierą Būgą. Daugiausia dirbo su J. Jablonskiu: padėjo taisyti studentų darbus, išvertė S. Smailso "Vyriškumą", dirbo terminologijos bei rašybos komisijose ir kt. Pats J. Jablonskis jau buvo besveikatis, intensyviau dirbti jau

lydamas siūstas užsien, specializuotis du prasikišiu studentu Praną Skardžių ir Antaną Salį. 1925 rudenį švietimo ministerija stipendijas paskyrė, ir abu juodu išvyko į Vokietijos Leipzigą. Pranas Skardžius pagrindiniu studijų dalyku pasirinko baltistiką, o šalutiniais slavistiką bei filosofiją. Svarbesni profesorai buvo J. Gerulis, (pats rašėsi: G. Gerullis), R. Trautmanas ir H. Drieschas. Studijas baigė 1929. parašęs disertaciją apie slavų skolinius senojo lietuvių kalboje (Die slav. Lehnwoerter im Altlitauischen) ir gaudamas daktaro laipsnį.

Grįžęs iš Leipzig, Pr. Skardžius tuoj pradėjo dirb

nebegalėjo. O Kazimiero Bugos teteko klausyti vos du semestrus, nes 1924, labai įtemptai dirbdamas, išsekino savo jėgas, sunkiai susirgo ir nelaukta mirė. Tuo būdu Lietuvos universitete nebebuvo jėgų, kurios galėtų rengti lituanistus mokslininkus ateities darbui. Tuo ypačiai rūpinosi pats J. Jablonskis. Jis kreipėsi į švietimo ministrą dr. Kazimierą Jokantą, siū-

ti Lietuvos universitete humanitarinių mokslų fakultete. Studijų tikslais buvo išvykęs dar į Krokuvą ir vėl į Leipzigą. 1933 fakultetas priėmė jo habilitacinį darbą "Daukšos akcentologija". Be dėstomojo darbo, Pr. Skardžius taip pat plačiai reiškėsi ir savo rašto darbais: 1930 pradėjo redaguoti kalbotyrai skiriamą fakulteto leidžiamą "Archi-

Tęsinys 8 psl.

VYŽOS iš 7 psl.

Prisiroviau žolės. Nusipyniau iš jos du pailgus blynus ir padų vietoje virvutėmis prisirišau prie kojų. Kad būtų šilčiau autus dar apsuksiu žolę ir niekam nieko nesakiusi išėjau „namo“ – kaiman. Galėjau pasiprašyti, kad paleistų, bet tikrai žinojau, kad neleis ir dar pasišaipys.

Kas bus rytoj, man dabar visai nesvarbu. Išseko paskutinės jėgos ir basa sniego laukuose ilgiau pasilikti negalėjau. Tik nežinau ar pajėgsiu per sniegą ir balas pėsčia pasiekti už aštuoniolikos kilometrų Malinovkos kaimą. Sušaudyti gal dar nepasmerks, o kalėjimas bus man poilsis ar mirtis...

J. ZIKARO PIRKIA

Panevėžio kraštotyros muziejaus skyrius prieš keletą metų buvo įrengtas viename kultūros istorijos paminkle – Paliukų kaimo pirkelėje, kurioje gimė ir užaugo skulptorius Juozas Zikaras.

Zikaras buvo vienas žymiausių XX amžiaus pirmosios pusės Lietuvos skulptorių, sukūręs „Knygnėšį“, Lietuvos laisvės statulą „Ant vieškelio“ ir kitus meno kūrinius. Gimė 1881 lapkričio 18, šioje pirkelėje, kurio jo tėvas Viktoras Zikaras pastatė ant nuosavo sklypo, grįžęs iš kariuomenės tarnybos. Namie išmoko skaityti, bet tik šešiolikos metų būdamas galėjo lankyti Pumpėnų pradžios mokyklą, kurioje viskas buvo mokoma rusų kalba. Slapčiomis išmoko lietuviškai rašyti, spaudos draudimo metu platino knygas. Kūrybinį kelia pradėjo liaudies meno darbais „dievukais“, išlikusiais iki šių laikų.

TAUTOSAKOS RINKĖJA A. GLEMŽAITĖ

-Apolonija Glemžaitė jau virš keturiasdešimt metų renka tautosaką. Nuo pat jaunystės mėgo knygas, ypatingai kadangi sunki kaulo liga privertė ją daug metų gulėti arba tik vežimėliu judėti. Būdama jauna, vertėsi pindama pintines, kurias broliai parduodavo Nemunėlyje. Už savarankišką uždarbį nusipirkdavo knygų ir jas skaitydavo Jusiagiryje. Prie darbo vis dainuodavo.

Beskaitydama susipažino su tautosaka ir jos rinkimo verte. Pirmieji iš kaimo žmonių surinkti priežodžiai, patarlės ir mįslės buvo užrašyti 1936 metais. Per pastaruosius dvidešimt metų jos rinktos tautosakos pasirodė bent aštuoniuose leidiniuose. Pririnkusi dar minklių, dainų, raudų, talalaikų, blevyzgų, greitakalbių ir lotinių, liaudies medicinos, burtų, žaidimų. Šiuo metu šešiasdešimtmetė senelė savo laiką skiria apylinkės vietovardžiams tyrinėti.

SENOŠ RŪGĖS IR RATAI

Auksuodžio vietovėje netoli Kretingos randa daug senienų. Senovėje kaimelis buvo įsikūręs abiejuose durpėjančio Darbos upelio krantuose, sujungtuose kūr grindinių brasty, vėliau pakeistų virbinėmis užtvankomis.

1973 metais po senojo tilto likučiais rasta daug XIV–XV amžiaus daiktų: tilto važiuojamoji dalis, tilto atramos dvišakis, medinė ratų ašis. Vežėčių plotis 0,71 m, o ašies ilgis su ašigaliais 1,85 m. Rastas ir ažuolinis stipinas. Prie vienos kūr grindos iškelta ažuolinė rėgių pavaža, kurios ilgis 1,87 m ir kurios priekinė dalis turi 0,40 m. pakilimą.

MOTERYS
B. ŽILYTE

PROF' PR. SKARDŽIUS

Iš 7 psl.

vum Philologicum" (iki 1940 pasirodė 8 knygos), 1930 redagavo kalbos praktikai skiriamą žurnalą "Kalba" (išėjo 3 sąsiuviniai), buvo "Gimtosios Kalbos" redakcijos nariu, 1936 išleido "Bendrinės lietuvių kalbos kirčiavimą", kartu su dr. A. Saliu 1939 suredagavo L. Dambrausko (Dambriūno) paruoštą "Kalbos patarėją", rašė kalbotyrinius straipsnius Švietimo Darbai, židiniui, Nauj. Romuvai ir kt. spaudai. Tačiau pagrindiniu savo darbu jis pats laiko 1943 Vilniuj išleistą "Lietuvių kalbos žodžių darybą", deja, galutinai dar nebaigtą, nes dėl vis daugiau aiškėjančios nieko gero Lietuvai nežadančios karo pabaišos norėta skubomis bent surinkta žaliava paskelbti. Po pirmosios bolševikinės 1940-41 okupacijos siaubingos patirties, kada buvo užgniauzta ne tik mūsų laisvė, bet pradėta tauta naikinti ir masiškais išvežimais, Pr. Skardžius kartu su kitais tūkstančiais lietuvių pasirinko taip pat nieko gero nežadančią Vokietijos tremtį. Žinoma, tai buvo ne tik asmeninis smūgis, bet taip pat neatitaisomas nuostolis ir lietuvių kalbos mokslui, kada pajėgiausių metų jau įsidirbęs mokslininkas lituanistas buvo atskirtas nuo universiteto, nuo knygų, nuo šaltinių ir pasmerktas fabrikinėi kasdienybei ir valdininko rutinai. Vokietijoje dvejus metus gyveno Goettingene, o 1946-49 svečio teisėmis skaitė paskaitas Tuebingeno universitete. Tačiau Amerikoje, kur atvyko 1949 gale, jo laukė iš pradžių darbas skerdykloje, o magistrui laipsniu baigęs bibliotekininkystę, 1956 persikėlė į Washingtoną ir gavo darbą Kongreso bibliotekoje. Jo paties žodžiais, atsidūrė padėty paukščio, kuriam yra pakirpti sparnai: galėtų ir norėtų dirbti, bet trūksta ir sąlygų, ir laiko. Išsitarnavęs pensiją, pasirinko gyventi Arkanso Hot Springsa leista rankas. Ir svetur gy-

vendamas, rašo straipsnius. Juos spausdina daugiausia "Aiduose", "Drauge" ir kitoj liet. spaudoje. "Drauge" taip pat tvarko specialų neperiodinį "Mūsų kalbos" skyrių (iš pradžių kartu su Stasiu Barzduku, vėliau vienas pats). Atskirai išleidžia: "Lietuvių kalbos kirčiavimą" (1968 m., 117 psl.), "Ankstyvesnės ir dabartinės lietuvių bendrinės kalbos vartoseną" (1971 m., 80 psl.; ir kt. leidinius. Recenzijomis kritiškai vertina kitų kalbinių darbų, pasisako kylančiais aktualiaisiais kalbos klausimais.

Taip pat seka Ok. Lietuvos kalbininkų darbus ir pasidžiaugia pozityviais jų inais, bet kritiškai atsiliepia dėl jų taikstymosi prie komunistinio režimo brukamos atneštinės ir lietuvių kalbai svetimos dvasios.

APIE LIETUVIŲ KALBOS VADOVA

Veržte išiveržė į mano kambarį, kuriame tada turėjau ir dirbti ir kartu gyventi su žmona ir trim savo vaikais. Jis trumpai drūtai ir sako: rengsime ne žinyneį, bet patį lietuvių kalbos vadovą! Čia pat gyveno Jonas M. Laurinaitis, taip pat sirgęs lietuvių kalbos ligomis, tad ir susitarėm dirbti trise: man teko rašyti rašybos bei skyrybos metmenys, J. M. Laurinaičiui žodyno rengimas, o Pr. Skardžius pasiėmė redaguoti. Pradėjom dirbti, stigdami šaltinių bei sąlygų, bet turėdami žadinančias viltis, kad dirbam reikalingą, naudingą ir būtiną darbą. Ypačiai daug pastangų rodė pats redaktorius: taisė, perdirbinėjo, papildinėjo, nemaža dalykų naujai parašė. Gimė "Lietuvių kalbos vadovas", pirmasis toks leidinys, apimantis lietuvių kalbos garsus, rašybą bei raidyną, pradinį didžiųjų bei mažųjų raidžių vartojimą, žodžių dalių kėlimą, rašymą kartu bei skyrium svetimybių rašymą, santrumpas, daugelį atskirų kalbos dalykų, linksnius bei skyrybą, kirtį bei priegaide. Antrojoje daly

duota apie dešimt tūkstančių žodžių su jų reikšmes aiškinimu. Taip pat nurodyta svetimybių kilmė. Vadova išleido Lietuvių Tremtinių Bendruomenė 606 psl. knyga.

Sukaktininkas Pr. Skardžius yra visų pirma mokslininkas, savo gyvenimą paaukojęs lietuvių kalbos kultūros darbui. Čia jo įminti gilūs pėdsakai. Apie tai galėtų būti ir ilgesnė kalba, tik ne čia jai vieta. Prabėgom pasakytina, kad jam priklauso ir bendrinės kalbos terminas, apie ką jis užsimena 1971 rugpiūčio 28 "Draugo" kalbos skyriuj "Lietuvių bendrinės kalbos pavadinimas yra nesenas, mano pradėtas vartoti 1927 m. Švietimo darbe". Šis terminas greitai išgalėjo, ir juo buvęs ypačiai patenkintas pats Jonas Jablonskis. Tačiau Pr. Skardžiui taip pat rūpi ir bendrieji tautinės mūsų kultūros reikalai gyvendamas Clevelande, jis tada labai aktyviai dėjos prie Kultūros Fondo organizavimo, taip pat dirbo ir jo valdyboje. Aktyviai reikėsi čia įsisteigusiame ir Rašto klube. Kai į gyvenimą atėjo Lietuvių Bendruomenė, jis kūrė ir jos siekimų bei darbų viziją: "Todėl į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę ryžtamasi suburti visus laisvuosius lietuvius, siekiančius išlaikyti ir ugdyti savo tautybę, kalbą, tautines bei valstybines tradicijas ir nepalaužiamą valią rūpintis laisvosios Lietuvos atkūrimu. Vadinas, čia pirmoje vietoje turi rūpėti ne specifiški, grupiniai reikalai, bet visiems lietuviams bendras tikslas – lietuviybė, Lietuvos laisvė".

Lietuviybės esminė dalis, be abejo, yra pati kalba. Tad Pr. Skardžių randam pirmiausia ten, kur reikia ją puoselėti. Jis dirbo Lietuvių Kalbos Draugijoje, dabar dirba Lituanistikos Institute, kviečiamas vyksta į visus suvažiavimus, kur reikalingas jo mokslas, žodis, pasakata. Pereitų metų vasarą jis taip pat dalyvavo ir lietuvių mokytojų studijų savaitėj Dainavos stovykloje, ir jo atvykimas buvo didžiai naudingas. Tad sukakties proga palinkėkim jam ir toliau gimtosios kalbos dirvas sėkmingai parenti tuo arklų kurį jis iš mažų savo dienų pasirinko. Ilgų, darbinių, sėkmingų metų dirbant naujai Lietuvos ateičiai, nor dabar tegalima ją mylėti poeto žodžiu, tik "iš tolo" Sf. Barzdukas Dirva

MŪSŲ ŽINIOS

LITERATŪROS RATELIO NAUJIENOS

Birželio mėn.pobūvis (VI.29) buvo skirtas tik einamiesiems reikalams aptarti. Būrelio pirmininkė H.Mošinskienė trumpai paminėjo prof.dro.Paplausko-Ramūno mirtį. Nariai nutarė įsivesti lietuviškos knygos klubo sistemą, pagal kurią šeimos įmokės kas mėnesį 10 kruzeirų. Tie pinigai bus užskaitomi knygoms pirkti, kai atsiranda nauja ir įdomi knyga. Tuo būdu pagyvėtų lietuviškų knygų platinimas ir lengviau susidarytų lėšų knygoms pirkti.

Liepos mėnesį pramatytas literatūros vakaras VII.22, 20 val. pas pp. Mikuckius, R.da Moóca, 1392; rugpiūčio programa VIII.24 pp. Ažuolų šeimoje, R. Francisca Emilija, 74, Ipiranga. Rugsėjo mėn. pramatyta skirti literatūrinę programą pokarinės išėivijos 30 metų sukakčiai paminėti.

Laimėjo stipendiją

Dailininkė Danutė Šukytė, baigusi Meno institutą S.Paulyje, laimėjo stipendiją visą liepos mėnesį studijuoti meną Ouro Preto mieste, Minas Gerais. Prieš išvykdamas į šį vieną žinomiausių Brazilijos istorinių miestų, Šukytė paruošė pabaltiečių parodai plakata, „programos-katalogo viršelį ir pakvietė kitus lietuvius dailininkus dalyvauti parodoje.

Atvyks dainininkės

Paskutinės informacijos sako, jog kanadietės lietuviškos dainininkės tikrai bus S.Paulyje ir koncertuos rugpiūčio 31 dieną, o Rio de Janeire rugsėjo 1. Dainininkės sudaro „Aušros“ kvartetą. Jas lydi akordeonistas ir vadovės. Tai pranešė PL Bendruomenės valdybos (Čikagoje) vicepirmininkas R. Kasparas mūsų Bendr. pirmininkui Alg. Sliesoraičiui.

Dainininkės apkeliaus ir kitas Pietų Amerikos lietuvių kolonijas. Tą jų kelionę organizuoja ir apmoka Pas.Lietuvių Bendruomenė.

„Nemunas“ pasirodė

V. Mariana izraelitai turi savo senukams namus. Jų ligoninės slaugymo skyriaus vedėja yra Janina Valavičienė. Praėjusį sekmadienį „Nemunas“ atliko čia visos valandos programą. Po taut. šokių, įstaiogos atstovė įteikė dovanas vadovui Jonui Lukoševičiui ir akordeonistui Reinaldai Putvinskiui. Šokėjai pavaišinti kava ir pyragaičiais.

Lietuviai T.V.

Ketvirtame kanale pereitą ketvirtadienį Silvio Santos programoje dalyvavo trijų pabaltijo tautų

atstovai. Lietuvių buvo Jonas Lukoševičius, Nemuno tautinių šokių grupės vadovas su šokėjais Jonu C.Magila, Ivani Popic ir Elena Bareišyte. Penki „teisėjai“ apkeliavę pasaulį, turėjo atspėti, kuria kalba pasakyti televizijos programos nustatyti žodžiai, apie tautas ir kalbas. Nors teisėjai atpažino korėjiečių ir dar kitą kalbą, nė vienas pabaltijo tautų kalbos neatpažino. Spėdami lietuvių kalba pasakytus žodžius pasakė, jog tai esą „hungaro“. Lietuviškai kalbėjo Jonas Lukoševičius, o kiti dalyvavo pasipuošę tautiniais rūbais.

Paroda prasidės

Metinė pabaltiečių paroda prasidės penktadienį liepos 19d. 19 valandą. Ji bus, kaip ir pernai, Rosevelt aikštėje, šalia Consolação bažnyčios, Portinari salėje. Kasdiena bus atdara nuo 16:30 val. iki 22 valandos. Kas vakarą 20 val. bus ypatingos programos.

Parodai plakatus paruošė dailininkė Danutė Šukytė iš Sto. Andrė. Dalis plakatų išsiuntinėta drauge su paskutiniu ML numeriu lietuviams, turintiems krautuves ar įstaigas, kad galėtų skelbimą viešai iškabinti.

Danutė ir Vytautas Šukiai ruošia parodos meno darbų katalogą, Silvianija Aradzenkaitė paruošė informacinį lapelį apie Lietuvą ir lietuvius.

Sveiksta

Marija Slautienė, gyvenanti V. zelina, susilaužė ranką. Ranka įgipsuota Matarazzo ligoninėje ir pradėjo gyti.

Kun. Vincas Pupinis, S. J.guli Santa Casa ligoninėje po operacijos (vyrų chirurgijos pastate 209 lova) ir pamažėle sveiksta. Nežinia, kaip ilgai jam dar teks gulėti nes turėjo komplikacijų.

Mykolas Skadas, gyvenantis V. Industrial, guli Monte Ararat ligoninėje, Rua Sud Menucce, Vila Mariana.

Skautų įžodis,

Sv.Petro ir Povilo dienos nemažas būrelis skautų, skaučių ir jų tėvų bei draugų Ramovėje dalyvavo naujų skautų įžodyje. Jį pravedė to mišraus vieneto organizatorius ir vadovas kun. H. Šulcas. Po Lietuvos himno, palydimo gitara Beatričės Bacevičiūtės, po įneštos vėliavos, skauto įžodį davė Arturas Pavilionis, skautės: Danutė Silickaitė, Eliane Korsakovaitė, Rozana Jurčiukonytė, Silvana Banytė ir Elaine Spotti. Paukštytės — jauniosios skautės davė įžodį: Angela Sipsky, Liucija Banytė ir Marcia Pavilionytė. Kaklaraiščius užri-

SUĖJUS 25 METAMS NUO KUNIGYSTĖS ŠVENTIMŲ
MIELAJĄ KUNIGĄ PRANA GAVENA NUOŠIR
DŽIAUSIAI SVEIKINA IR LINKI GAUSIOS DIEVO PA
LAIMOS JO ŠVENTOJE TARNYBOJE,
Šv. KAZIMIERO PARAPIJA IR TĖVAI JĖZUITAI

GERBIAMA KUNIGA PRANA GAVENA
KUNIGYSTES SVENTIMU SIDABRINIO JUBILEJAUS
PROGA SVEIKINAME IR LINKIME DAUG SEKMINGO
APASTALAVIMO METU.

ZELINOS MALDOS APASTALAVIMAS IR LIETU
VIU KATALIKIU MOTERU DRAUGIJA.

šo kun. Šulcas, o ženkliukus prisegė kun. A. Saulaitis, S.J. Su skautais darbuotis kun. Šulcui talkina p. Eugenija Bacevičienė.

Po bendros skautų, skaučių ir svečių fotografijos, visi padainavo išleistuvių dainą kun. H.Šulcui, kuris šiandien išskrenda Š.Amerikon. Tada jaukiai pasivaišinta.

Ramovės kambaryje išstatyti įvairūs skautų ir skaučių darbai, kelionės ženklų lentelė, stovyklų modeliai piešiniai ir kiti darbai.

SIDABRO JUBILIEJUS

Penktadienį, birželio 27, Šv. Juozapo bažnyčioje atšvęsta Sesers Giovanni 25-rių metų vienuolinio gyvenimo sukaktis. Mišias koncelebravo kun. H. Šulcas ir Pe.Macedo, talkininkavo du Eucharistijos ministrai. Šv. Mykolo Arkangelo gimnazijos vaikų choras giedojo 2 balsais giesmes. Sesuo Giovanni yra buvus ir lietuvių kalbos mokytoja Zelinoje. Linkime jai dar ilgus ilgus metus pasidaryti Dievo garbei ir jaunimo labui.

SESERYS CIPO

Šiuo metu trys prancišketės seserys darbuojasi Cipó parapijoje, kur anksčiau darbavosi kun. J.Šeškevičius. Jų vyresnioji yra lietuviškos sesė Suzana. Jau pradėjo statyti pirmosios pagalbos (pronto socorro) pastatą. Žemę davė miestelis, darbus atlieka statybos komisija. Seselės aprūpina dar šešias parapijos koplyčias. Ligi šiol čia tebuvo viena greitosios pagalbos mašina ir tekdavo ligonis gabenti 40 klm. į S.Paulį.

Išrinkta valdybon

Kristina Valavičiūtė, antrųjų metų studentė Ideal turizmo mokykloje, šį mėnesį išrinkta studentų valdybon. Prieš pirmojo semestro pabaigą suorganizavo šaunias Jonines, pirmą studentų šventę turizmo mokyklos ketverių metų istorijoje.

VAIKŲ STOVYKLA

Pirmadienį, liepos 8, prasideda vaikų nuo 8 iki 14 metų stovykla. Mokestis: 95 kr. už pirmą šeimos vaiką, 65 už antrą, 50 už kitus. Registruotis klebonijose ar pas Vanda Pilipavičiūtę, R. Barão do Piraí, 74. Išvažiuos stovyklon 9 val. ryto pirmadieni, grįžta liepos 16 popiet.

Stovyklai vadovaus: programa. dainos, tautiniai šokiai, vakarinės programos: Silvija Bendoraitytė, Audra Vosyliūtė, Vanda Pilipavičiūtė; sportas stovyklos tvarka Arnaldas Zizas, Oleg Shukowski.

NERVAI, NERVAI iš 4 psl

Daugiau įtraukto oro atgaivins kraują, o tas savo ruožtu paveiks nervų sistemą, ir kaip ko ne per keletą akimirkų atgausite savo lygsvarą.

Matote, kaip tai yra paprasta. Prašau, nesakykite „durnystė“ kadangi taip lengva. Pasiryžk tai daryti. Pasitikėkite. O jei norit pasitarti su gydytoju, tai jis jums iš aiškins kodėl tas pirmas patarimas yra geriausias. Tai jau šiandien da rydama būsite mažiau nervinga ir galėsite geriau susidoroti su vaikais ir kitais reikalais.

NUKRYŽIUOTAS RUSIJOJE

iš 3 psl.

bausmę, 1956 grįžo ir kunigo mokslus baigė Zagorsko seminarijoje.

Tokia jo gyvenimo istorija padeda suprasti jo drąsą skelbti Dievo žodį, kurio vykdymas gali išgelbėti rusų tautą nuo susinaikinimo.

Bet...

Po 10 tokių pokalbių su bažnyčios lankytojais š. m. gegužės pradžioje po eilinio pamokslų buvo pranešta, kad paklausimų atsakymų sistemą patriarchas Pimenas jam yra jau uždraudęs.

MŪSŲ ŽINIOS

GERBIAMAM KUNIGUI PRANUI GAVĖNUI 25 METAI KUNIGIŠKOS TARNYBOS.

Šią savaitę, liepos 2 sukako lygiai 25 metai, kai Pranas Gavėnas gavo kunigo šventimus, o liepos 3 aukojo pirmąją šv. mišių auką.

Gimė jis 1918 metais spalio 11 Zapolimų kaime, Suvalkų Kalvarijos valsčiuje, Marijampolės apskrityje. 1933 metais išvyko Italijon kur baigė visas kunigo studijas ir 1949 m. gavo šventimus. Be to jis dar studijavo Torino universitete psichologiją ir pedagogiką, žurnalistikos kursą išėjo 1950-52 metais, ir dar gilino savo mokslus Grigaliaus universitete Romoje.

Castelnuovo lietuvių saleziečių gimnazijoje mokytojavo nuo pat pirmųjų jos isikūrimo dienų. Nuo 1952 m. „Saleziečių Balso“ redaktorius. Pedagoginiams veikalams leisti įkūrė Jaunimo Biblioteką, kuriai pats parašė eilę knygų: Jaunojo Galiūno keliu, Didysis reisas, Melskitės, broliai ir kt. Saleziečių misijų propagandos centriniame biūre įkūrė žinių agentūrą, kuri dabar ANS (Agenzia Notizie Salesiane) vardu aptarnauja saleziečių spaudą 33 valstybėse.

Nuo 1964 CEJ (Europos žurnalistų bendruomenės) narys steigėjas ir Don Bosco veikalų kritinio leidimo tarptautinio redakcinio kolektyvo narys.

Prelatui P. Ragažinskui pakvietus Saleziečius Zelinon. Kun. Pranas entuziastiškai pasisiūlė (su kitais broliais saleziečiais) darbuotis lietuvių katalikų labui Brazilijoje. Su kilnių idealų kupina širdim jis čia atvyko ir nuoširdžiausiai pradėjo darbuotis, iki kažkokia nelaiminga ranka įsimaišė ir ėmė tą gražų darbą trukdyti. Jei kunigas Pranas ir toliau čia darbuojasi, nepaisydamas visų iš šalies daromų nemalonumų, tai gal tai daro atsimindamas savo Viešpaties Kristaus žodį: „mokinys negali būti didesnis už savo mokytoją ... Kaip ma-

ne persekiojo, taip ir jus persekios.“ Yra ir kitų atsimintinų tiesų. „Nelabasis tik tuomet sukelia audras, kai regi, jog kas nors dirbą tikrai svarbų, vertingą Dievo darbą žmonių išganymo labui. Jis palieka ramybėje tuos, kurių veikla jam nėra kiek nepavojinga.“

Būtu neteisinga sakyti, jog kun. Prano išgyvenami nemalonumai yra tik jam vienam skirti. Bet yra tiesa, kad jis yra vienos saleziečių šeimos narys ir jos atsakomingoji galva. Todėl kitų brolių vargas yra ir jo vargas. Kitų garbė ar negarbė yra ir jo garbė ir negarbė. Tebūnie tos šv. Rašto ir Šv. Ignaco Lojolos tiesos mūsų jubilato paguodai ir sustiprinimui tolimesniems apaštalavimo darbams, kuriems jis prieš 25 metus didžiadvasiškai paaukojo savo gyvenimą, su visais darbais, džiaugsmais, vargais ir kentėjimais!

Per skausmus į garbę, Kunige Pranai! Ilgiausių Dievo palaimos užtikrintų apaštalavimo metų!
Kun. Jonas Kidykas, S.J.

Posėdis nukeltas

Pabaltiečių parodos lietuvių skyriaus organizatorių posėdis iš šio šeštadienio nukeltas į sekmadienį liepos 7 d. 17 val. šv. Kazimiero parapijos patalpose Mookoje.

VAIKŲ STOVYKLA iš 9 psl. rankdarbiai, menas: J. nete Nikitin; virtuvės reikalai: Sueli Rulevaitė, Nancy Narbutytė; muzika: Beatrix Bacevičiūtė; sveikatos priežiūra: Eugenija Bacevičienė; šeimininkė: dna. Adelė; ir kun. Antanas Saulaitis.

Iš **Argentinos** atskris liepos 23 Hektoras Survila, paviešėjęs sostinėje Brasilijoje ir kitose vietovėse.

Rondonija

Kun. F.A. Bendoraitis, dirbęs Guajará-Mirim misijose Rondonijos teritorijoje, jau virš mėnesio lankosi Prancūzijoje. Čia jis gavo rentgeno ir kitokių aparatų savo ligoninei.

UŽSIMOKĖJO UŽ M. L.

Juozas Butauskas 200 kr. garb. leid.
Veronika Pundzevičienė 100 kr už 1973 ir 1974 metus.

Šio „Mūsų Lietuvos“ numerio

GARBĖS LEIDĖJAS

PRANAS ŠUKYS

Jam nuoširdžiausia padėka ir geros kloties linkėjimai.

M. Lietuvos Administracija.

Išskrido Amerikon

Pas savo seseris Ireną ir Juliją, Čikagon išskrido Vilma Šimonytė Onos ir Petro Šimonių duktė, ką tik baigusi farmakologijos ir biochemijos mokslus USP. Liepos 13 iki 22 dalyvaus Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos organizuojamoje lituanistinėje savaitėje, kuriai ji paruošė rašto darbą – Vinco Krė-

vės Mickevičiaus apysakos vertimą, Vilmute į Viracopos palydėjo giminės, draugai.

Kun. **H. Sulcas** šiandien išskrenda per Kolombiją į Š. Ameriką, kur žada pabūvot ilgesnį laiką Los Angeles, San Francisco ir kituose miestuose. Nuo liepos 20 iki rugpiučio 20 bus Dainavos stovykla vietėje, netoli Detroito.

Birželio 29 d. mirė a.a.

ONA BUTAUSKIENĖ

84 m. amžiaus. Kilus iš Kybartų gyveno Bom Retire. Liko vyras Juozas, sūnus Juozas su šeima S. Paulyje; kitas sūnus su šeima prieš 10 metų grįžęs į Lietuvą, brolio sūnus ir kiti vaikaičiai.

Septintos dienos mišios bus Sta. Inez mokyklos koplyčioje liepos 6 d. 20 valanda.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS. PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS. MINI-SOMBRINHAS. TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.517

C. G. C. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886)
São Paulo

MŪSŲ LIETUVA

NOSSA LITUANIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTÔNIO AQUINO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: P. Daugintis

ME TINĖ PRENUMERATA: 36 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 170 kr. Paskiro numerio kaina: 70 centavų. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėju nuomone. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. L. laikraštis spausdinamas antradieni. T. odėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai išteiktini neveliau, kaip iki pirmadienio pietu.